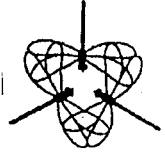

SLOVENSKO ODONATOLOŠKO DRUŠTVO

Vošnjakova 4a, SI-1000 Ljubljana, Slovenija. Tel. 061 / 1 320 349

ERJAVECIA

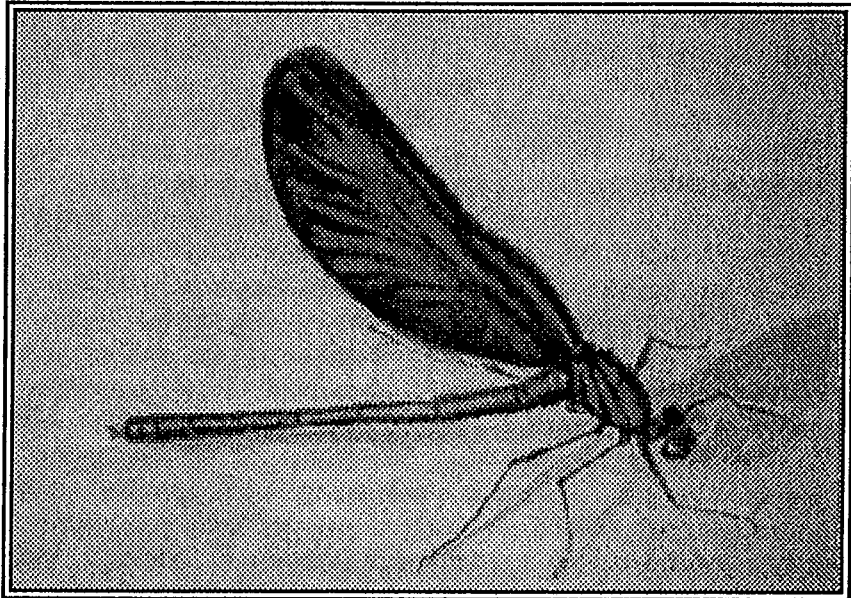
številka 3

bilten

27.02.1997

izhaja dvakrat na leto

uredil: Matjaž Bedjanič

AKVAREL IZ 18. ZVEZKA GRAFIČNE ZBIRKE
JANEZA VAJKARDA VALVASORJA (LIST 74, ANNO 1685)

NASLOVNICI POD ROB

V prvih dveh številkah *Erjavecje* smo se že kar nekako navadili na posrečen opis kačjega pastirja iz Prirodopisa za niže gimnazije in realke, ki ga je davnega leta 1864 poslovenil Fran Erjavec. Vendarle pa moramo priznati, da bi se, kljub veliki zgodovinski vrednosti in povezanosti z imenom našega biltena, ponavljanja istega teksta iz številke v številko počasi naveličali.

Toliko bolj dobrodošla je bila ideja prof. dr. Boštjana Kiaute, ki je predlagal, da bi vsaka številka *Erjavecje* prinesla na naslovnici kak nov zgodovinski dokument, katerih bi se tako sčasoma nabrala kar lepa zbirka.

Akvareli iz grafične zbirke Janeza Vajkarda Valvasorja, iz leta 1685, predstavljajo najstarejši slovenski odonatološki dokument. Za biologe je še posebej zanimiv 18. zvezek grafične zbirke, ki na 163 listih ponuja 234 barvnih rastlinskih in živalskih akvarelov. Vsebinsko 18. zvezka ter posamezne v njem upodobljene rastline in živali so imeli slovenski biologi priložnost podrobneje spoznati šele leta 1989. Takrat je bil namreč na razstavi ob 300 letnici Valvasorjeve Slave vojvodine Kranjske v Ljubljani, kot edini razstavljen prav "biološki" zvezek grafične zbirke, ki je od leta 1690 last zagrebške nadškofije.

Slike, zbrane v 18. zvezku so nedvomno nastale v naših krajih, v Valvasorjevi grafični delavnici na Bogenšperku, pripisati pa jih gre verjetno avtorjevi lastni roki. Vse so neimenovane, kar jim nekoliko zmanjšuje vrednost, naslikane pa so tako zvesto predlogam, da njihova določitev večinoma ni predstavljala težav. Čeprav so na skoraj treh četrtinah listov upodobljene rastline, lahko med ostalimi, na katerih so upodobljene živali oziroma njihovi deli, najdemo tudi kačje pastirje. Na več listih so zraven rastlin naslikane tudi živali ali kakšni drugi predmeti, zlasti pa so zanimivi nekateri listi, katerim so posebej vlepljene različne manjše risbe, za katere obstaja možnost, da so delo drugega slikarja. Modremu bleščavcu (*Calopteryx virgo* ssp. *padana*, na naslovnici) in navadnemu gadovcu (*Echium vulgare*) na listu 74, dela tako družbo naknadno vlepljena risba prstana. Verjetno gre za neke vrste simboliko in seveda ste vabljeni, da jo do naslednje številke poskusite razložiti... Modri bleščavec pa ni edini kačji pastir, ki ga najdemo upodobljenega. Zelo dobro je naslikan tudi samec modrega plošča (*Libellula depressa*) na listu 30, pri samcu in samici iz rodu *Gomphus*, ki ju najdemo na listu 53, pa nastopi nekaj težav. Po mnenju prof.

dr. Boštjana Kiaute, ki je obdelal kačje pastirje, namreč na podlagi slike ni mogoče z gotovostjo ugotoviti ali je naslikana žival popotni porečnik (*G. vulgatissimus*) ali rumeni porečnik (*G. flavipes*).

Vsi, ki bi o rastlinah in živalih v Valvasorjevi grafični zbirki želeli vedeti več, poiščite v knjižnici posebni odtis revije *Proteus* 52(10), v katerem avtorji Tone Wraber, Matija Gogala, Janez Gregori in France Adamič, zgoraj povzeto, veliko podrobneje predstavljajo v sliki in besedi.

LITERATURA:

WRABER, T., M. GOGALA, J. GREGORI & F. ADAMIČ, 1990. Rastline in živali iz Slovenije v Valvasorjevi grafični zbirki. *Proteus* 52(10): 343-356.

(M.B.)

POROČILO Z REDNEGA LETNEGA SESTANKA SLOVENSKEGA ODONATOLOŠKEGA DRUŠTVA

Dne 01.10.1996 se nas je v knjižnici Prirodoslovnega muzeja Slovenije na rednem letnem sestanku zbralo 12 članov Slovenskega odonatološkega društva. Sestanek je potekal po naslednjem dnevnem redu:

1. POROČILO O DELU DRUŠTVA V LETU 1996

- Pomladni tabor Pomurje '96 in sodelovanje z Regionalnim centrom za okolje
- Poletni raziskovalni tabori, udeležba odonatologov in predstavitev rezultatov
- Poročilo o poteku priprav na izdajo Atlasa kačjih pastirjev Slovenije, junija 1997
- Poročilo in dogovor o poteku priprav na XIV. Svetovni odonatološki simpozij v Mariboru, julija 1997

2. RAZNO

- Slovensko odonatološko društvo na Internetu
- Pogovor o izhajanju društvenega glasila *Exuviae* ter društvenega biltena *Erjavecija*
- Delavnice za določanje levov in odraslih kačjih pastirjev v letu 1997
- ...

Pisanje zapisnika na samem sestanku ter seveda dešifriranje le tega nekaj mesecev kasneje, ni ravno zavidljivo opravilo. Še toliko manj, ker se stvari zelo hitro spreminjajo; nekateri predlogi, mnenja, načrti so že "out of date", nekateri pozabljeni, drugi spet že veliko bolj dodelani. Tako predstavlja pričujoči zapisnik nekakšen februarski pogled na sestanek, ki se je godil oktobra.

Uvodoma smo slišali, kaj smo v okviru Slovenskega odonatološkega društva v letu 1996 sploh počeli. Mladen Kotarac nam je predstavil rezultate našega pomladnega popisovanja v Prekmurju ter sodelovanje z Regionalnim centrom za okolje. Alja Pirnat in Ali Šalamun sta nam s sliko in besedo predstavila udeležbo odonatologov na poletnih mladinskih raziskovalnih taborih, o čemer lahko več preberete tudi v nadaljevanju. Kar se tiče Atlasa kačjih pastirjev Slovenije je Mladen Kotarac povedal, da stvari potekajo po načrtih ter da bo le-ta izdan v začetku junija. Ker je v zadnjih mesecih prišlo do nekaterih sprememb, ki se tičejo založniških načrtov, povejmo, da bodo vsi člani s tem seznanjeni posebej, še pred aprilsko skupščino. Priprave na XIV. Svetovni odonatološki simpozij v Mariboru, ki bo potekal od 12. do 18. julija 1997 prav tako potekajo po načrtih. Tudi o tem boste člani podrobneje obveščeni v naslednjih dneh.

Pod točko razno smo odprli piva in pogovor je bolj gladko stekel, čeprav niso bile teme nič manj resne. Pogovor o predstavitvi društva na Internetu se je končal s sklepom, da jo v letu 1997 še izboljšamo oz. popestrimo z različnimi najnovjšimi modnimi dodatki. Kot lahko preberete v nadaljevanju so se nekateri nadebudneži že udeležili tečaja, ki jim bo v pomoč pri uresničitvi tega cilja. Tudi o delavnicah za določanje odraslih kačjih pastirjev in levov smo se pogovarjali, več o tem pa lahko prav tako najdete v nadaljevanju. Pogovarjali smo se tudi o akciji *Rastlina, žival in biotop leta*, ki jo že dve leti uspešno vodita Prirodoslovno društvo Slovenije in Sklad za naravo. Sklenili smo, da predlagamo kačje pastirje za žival leta 1997, o

čemer je predsednik sredi oktobra 1996 pisno obvestil organizatorje akcije. Pogovori so še vedno v teku in upamo, da bodo obrodili sadove.

Kot glavni problem je bilo ponovno izpostavljeno neredno izhajanje društvenega glasila *Exuviae*, vendar je Mladen Kotarac, kot že nekajkrat poprej, obljubil, da bo naslednja številka vsekakor nared konec decembra 1996. Res je, da so bila naša pričakovanja takrat bolj usmerjena k praznovanju Novega Leta in da smo vsled tega na ta dolgo pričakovani trenutek kar nekako pozabili. Seveda to ne pomeni, da ob morebitnem februarškem izidu nove številke (2/2 1995!) ne bomo odprli šampanjca. Vendar Bog ne daj, da bi hoteli dogodka enačiti; Novo Leto praznujemo namreč samo enkrat na leto... Podan je bil tudi predlog za izdelavo komercialnega letaka za *Exuviae*, ki bi pripomogel k boljši predstavitvi in prodaji našega časopisa.

Tudi naslednja številka društvenega biltena *Erjavacia* je bila napovedana za konec leta 1996, vendar se je izid zamaknil v konec februarja. Opravičilu urednika za neljubo zakasnitev, dodajmo le še prošnjo za oddajo prispevkov za novo številko.

(M.B. & P.P.)

POROČILO Z RAZISKOVALNEGA TABORA ŠTUDENTOV BIOLOGIJE PODGRAD '96

Med 23.7. in 2.8.1996 se je za terensko delo zainteresiran del študentske populacije Biološkega oddelka Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani, ponovno uspešno zbral na raziskovalnem taboru, tokrat v Podgradu v Brkinih. Tudi letos je tabor finančno podprla Zveza organizacij za tehnično kulturo Slovenije - Gibanje znanost mladini, zakar se jim, še posebej gospodu Branetu Sotošku, najlepše zahvaljujemo.

Število sodelujočih je bilo spet večje kot leto poprej (76!), tako da se je nevarno približalo zgornji meji, ki še omogoča kvalitetno delo, vendar pa tudi letos večjih problemov ni bilo. Tako so lahko člani skupin za male sesalce in ptice, pajke, metulje, dvoživke in plazilce, biološko in kemično analizo vod, botanične, jamarske in seveda tudi številne odonatološke skupine povsem zadovoljili svoji želji po znanju.

Vreme nam je bilo kar naklonjeno (bivši vodja tabora ima pač zveze na sončni upravi), le ob prostem dnevu je nekatere ob koncu ogleda jame Dimnice presenetil dež, drugi pa so čas tako raje porabili za kopanje. Noči so bile dolge, vendar je posušena grla vlažil pridelek z bližnjih gričev. Tudi brez ponovno odlično pripravljenega zaključnega piknika, na katerem smo žrtvovali nekaj razvitejših in udomačenih sorodnikov objektov raziskav skupin za sesalce in ptiče ter botaniko ni šlo.

V odonatološki skupini, razdeljeni na tri podskupine smo tudi letos obdelali obsežno območje, poleg Brkinov tudi Obalo, širše področje Krasa, občasno pa smo zašli tudi na Notranjsko, pod Javornike. Sodelovanje z botaniki in skupino za dvoživke je bilo pomembno iz dveh razlogov. Da ugotovimo, ali je tako sodelovanje na terenu sploh možno, predvsem pa zaradi dela samega. Podrobneje smo namreč raziskovali kale. Ti so zaradi odsotnosti drugih vod na Krasu toliko pomembnejši za obstoj rastlinskih in živalskih vrst. Zaradi opuščanja paše živine jih je že veliko propadlo, s porušenjem mreže kalov, ki so bili včasih ob vsaki vasi, pa ostajajo vrste omejene na posamezne lokalitete, ki ne zadoščajo za normalen razvoj.

Na 141 lokalitetah, večinoma prav kalih, smo našli 43 vrst kačjih pastirjev. Za večji del raziskanega območja je bilo do sedaj znanih le malo podatkov, zato ne preseneča veliko število do sedaj neodkritih vrst. Obrežna zverca (*L. dryas*), lisasti lesketnik (*S. flavomaculata*) in prodni studenčar (*C. heros*) so bili še predkratkim neznani v tem koncu Slovenije. Mačkov studenčar (*C. bidentata*) je nov za Obalo. Malo je bilo tudi podatkov za ranega plamenca (*P. nymphula*), bleščečega zmotca (*E. cyathigerum*), malega rdečeokca (*E. viridulum*), število lokalitet s povodnim škratcem (*C. scitulum*) je naraslo za 13. Rdeči voščenc (*C. tenellum*) je bil najden na dveh novih mestih, eno od teh je severno od Kraškega roba. Prav tako je zanimiva najdba afriškega minljivca (*H. ephippiger*) z drugo potrditvijo razvoja v Sloveniji. K tem vrstam lahko prištejemo še štiri, že znane, ki jih med taborom nismo našli.

V teh dneh zbrani podatki bodo vključeni v Atlas kačjih pastirjev Slovenije, ki bo s tem ostal brez nekaj belih lis, ki mu niso bile v čast. Rezultati tabora bodo objavljeni v posebni knjižici, predvidoma konec meseca marca 1997. Že konec julija pa seveda obvezna udeležba na Raziskovalnem taboru študentov biologije Središče ob Dravi '97...

(A.Š.)

POROČILO Z MLADINSKEGA BIOLOŠKEGA RAZISKOVALNEGA TABORA SPODNJE DUPLJE '96

Že tretje leto zapored, letos prvič skupaj z novo ustanovljenim Društvom za proučevanje dvoživk in plazilcev Slovenije (Societas herpetologica Slovenica), je naše društvo organiziralo Mladinski biološki raziskovalni tabor, ki smo ga poimenovali Spodnje Duplje '96. Obe društvi sta močno prispevali k številčni delovni udeležbi, finančno pa je tabor tudi letos podprla ZOTKS - Gibanje znanost mladini. Kot vselej je naše barve pri ZOTKS zastopal gospod Brane Sotošek, za kar se mu najlepše zahvaljujemo.

Tabor je potekal od 27.6. do 6.7.1996 na Gorenjskem, kjer smo bili nastanjeni v podružnični osnovni šoli France Prešeren v Spodnjih Dupljah. Poleg mentorjev se je zbralo tu 17 dijakov in še 7 članov obeh društev. Delovale so tri glavne skupine: botanična, herpetološka in odonatološka skupina, znotraj zadnjih dveh pa še manjše delovne podskupine. Žal smo imeli precej nesporazumov s sončno upravo in tako smo doživeli tekom tabora le 4 optimalne dneve; drugače je deževalo ali pa nam je vreme kako drugače kratilo delovno vneto.

Ker je bilo terensko delo zaradi vremena prikrajšano, smo dolge ure v šoli izkoristili v drugačne namene. Tako smo se po dežju sprehodili skozi Dovžanovo sotesko, v popoldanskih urah pa smo imeli na sporedu predavanja popestrena z diapozitivi, za katera se predavateljem najlepše zahvaljujemo:

- Iztok Geister: " Nakelska Sava"
- Katja Pobiljšaj: "Dvoživke Slovenije"
- Matjaž Bedjanič: " Kačji pastirji Slovenije"
- Katja Pobiljšaj: " Potepanje po Costa Ricci"
- Tinka Bačič: " Utrinek z Malte"

Botanično skupino je letos vodila Tinka Bačič. Po njenih poročilih so obdelali dva botanična kvadranta (9651/4 in 9751/2) v okolici Dupelj ter popisali 633 rastlinskih vrst. Po mnenju mentorice, ki je v letošnji sezoni uspešno presedlala v ekipo mentorjev, je med njimi gotovo tudi precej zanimivih vrst...

Odonatološke skupine smo uspele s 100-tih lokalitet popisati 41 vrst kačjih pastirjev, kar je vsled vsega, o vremenu že povedanega, prav gotovo

zavidljiv izkupiček. Raziskovano območje se je raztegnilo do Kranja in Škofje Loke na vzhodu, do Idrije na jugu, na severu pa smo sledili državni meji. Tudi v višine smo se podajali; vsaj nekateri. Nekakšna glavna točka našega delovanja so bila pobočja Jelovice in Pokljuke, predvsem visokogorska barja, ki jih najdemo tukaj. Po letu 1964 smo tako prvič podrobno prečesali gorenjski konec. Pred nami je tod v petdesetih in šestdesetih letih popisoval prof. dr. Boštjan Kiauta. Iz njegovih del lahko razberemo, da je na območju Triglavskega narodnega parka ter Loškega hribovja takrat živelo 39 vrst, med njimi tudi *Coenagrion hastulatum*, *Coenagrion mercuriale* in *Somatochlora alpestris*. Na te vrste je bila še posebej usmerjena naša pozornost tekom tabora, vendar jih žal nismo uspeli izslediti. Kakorkoli že, izziv ostaja tudi za letošnjo sezono. Za vse tiste, ki bi želeli o kačjih pastirjih Gorenjske vedeti kaj več, naj bo v pomoč tudi citirana literatura...

Herpetologi so se seveda osredotočili na dvoživke. Nikakršnje vreme njih ni oviralo in tako so veselo nabirali podatke in znanje. Našli so 11 vrst dvoživk, najbolj zanimiva pa je vsekakor najdba alpskega močerada (*Salamandra atra*), ki so ga "žabarke" izsledile na Krvavcu in na Pokljuki.

Vsak se je po svojih močeh znašel tudi v zabavnem delu tabora. Veliko dela smo imeli s kuharjem, ki je to bil, ali pa tudi ne? Ponovno je bilo na vrsti finale svetovnega prvenstva v nogometu, ki ga nismo mogli zamuditi; našel pa se je tudi čas za športne igre in Twister, kakor tudi za nočni direndaj s tapkanjem.

Rezultati tabora bodo seveda objavljeni v posebni knjižici, skupaj z rezultati tabora Podzemelj '96. Zavedamo se namreč, da prav knjižica z rezultati tabora pomeni uspešen zaključek projekta. Edino, kar smo pri taborih Veržej '95 in Podzemelj '96 pogrešali, bomo tako letos popravili. Za konec dodajmo le, da v tem trenutku že potekajo dogovori v zvezi z Mladinskim biološkim raziskovalnim taborom Trebnje '97 na najvišjih ravneh. Kje? Na sončni upravi vendar...

LITERATURA:

KIAUTA, B., 1960. Odonatna favna Triglavskega narodnega parka. *Varstvo spomenikov* 7: 376-377.

KIAUTA, B., 1961. Prispevek k poznavanju kačjih pastirjev na Loškem ozemlju. *Loški razgledi* 8: 174-182.

KIAUTA, B., 1962. Odonati Triglavskega narodnega parka in okolice (Odonata Fbr.). *Varstvo narave*: 99-117.

KIAUTA, B., 1964a. Opazovanja iz življenja potočnih kačjih pastirjev v Loškem pogorju. *Loški razgledi* 11: 189-192.

KIAUTA, B., 1964b. Zapis ob najdbi alpskega smaragdnega kačjega pastirja v slovenskih gorah. *Planinski vestnik* 20(8): 359-360.

(A.P.)

SLOVENSKO ODONATOLOŠKO DRUŠTVO SE PREDSTAVLJA V REC-OVEM ZBORNIKU : "DEJAVNOSTI NEVLADNIH ORGANIZACIJ NA PODROČJU OKOLJSKEGA IZOBRAŽEVANJA"

V decembru 1996 je, kot posebna izdaja REC-ovega Biltena, izšel zbornik: "Dejavnosti nevladnih organizacij na področju okoljskega izobraževanja". Prvo predstavitev slovenskih NVO, med njimi tudi Slovenskega odonatološkega društva (str. 116-117), lahko najdemo že v zborniku: "Modri ljudje za modro nebo 1", ki ga je v začetku leta 1996 prav tako založil REC. V ljubljanski predstavniški pisarni Regionalnega centra za okolje za srednjo in vzhodno Evropo so torej nadaljevali s predstavitvijo pisanega spektra dejavnosti slovenskih nevladnih organizacij, tokrat na področju okoljske vzgoje in izobraževanja. Zbornik je uredila ga. Patricia Čular, za predstavitev Slovenskega odonatološkega društva (str. 37-39) pa je poskrbela gdč. Alja Pirnat, ki se ji za trud najlepše zahvaljujemo.

PROJEKT 1: MLADINSKI RAZISKOVALNI TABORI

Vodja projekta/sodelavci:

Mladen Kotarac in Alja Pirnat.

Časovni termini, v katerih dejavnosti potekajo:

Konec junija, začetek julija (10 dni).

Ciljne skupine, ki so jim dejavnosti namenjene:

Dijaki srednjih šol.

Vsebinsko področje:

Proučevanje različnih živalskih in rastlinskih skupin (kačji pastirji, dvoživke, rastline), naravovarstvo, okoljska vzgoja.

Kratek opis projekta/dejavnosti:

Do zdaj so uspešno izvedli tri mladinske raziskovalne taborne: Veržej '94, Podzemelj '95 in Spodnje Duplje '96 v sodelovanju z ZOTKS-Gibanje znanost mladini. Udeležili so se jih dijaki srednjih šol iz cele Slovenije, nekateri tudi po večkrat. Namen taborov je, da dijaki spoznavajo različne živalske in rastlinske skupine (prepoznavanje vrst, načina življenja, razmnoževanje, razvoj, njihova vloga v ekosistemu), različne metode popisovanja flore in favne na terenu ter obdelujejo material in podatke v laboratoriju (kako se uporabljajo določevalni ključi, izpolnjevanje popisnih listov za kartiranje favne in flore v Sloveniji). Spoznavajo de tudi z različnimi tipi biotopov in razlikami med njimi v flori in favni.

Poleg tega tabori v manjših krajih dvigujejo naravovarstveno zavest pri domačinih ter pripomorejo k vpeljevanju biologije med mladino in nestrokovno javnost.

Opombe:

Mladinski raziskovalni tabor za leto 1997 načrtujemo v sodelovanju z ZOTKS-Gibanje znanost mladini in s Societas herpetologica slovenica-društvom za proučevanje dvoživk in plazilcev, v okolici Trebnjega. Dodatne informacije so vam na voljo na sedežu društva.

PROJEKT 2: DELAVNICE O KAČJIH PASTIRJIH

Vodja projekta/sodelavci:

Urban Červek in Marko Sameja.

Časovni termini, v katerih dejavnosti potekajo:

Marec ali april (2 dni).

Ciljne skupine, ki so jim dejavnosti namenjene:

Člani društva, profesorji in učitelji biologije, študentje, dijaki, učenci...

Vsebinsko področje:

Sistematika kačjih pastirjev.

Kratek opis projekta/dejavnosti:

Zgodaj spomladi pripravljajo dve delavnici: ena je namenjena morfologiji ličink in levov, druga pa morfologiji odraslih kačjih pastirjev. Udeleženci delavnice se na materialu iz študijske zbirke društva naučijo uporabljati

določevalne ključne. Z diapozitivi bodo predstavljene vrste kačjih pastirjev v Sloveniji in njihovi biotopi.

PROJEKT 3: PEDAGOŠKE DELAVNICE

Vodja projekta/sodelavci:

Mladen Kotarac.

Časovni termini, v katerih dejavnosti potekajo:

Po dogovoru (1 dan).

Ciljne skupine, ki so jim dejavnosti namenjene:

Profesorji in učitelji biologije.

Vsebinsko področje:

Kačji pastirji.

Kratek opis projekta/dejavnosti:

Strokovna predstavitev kačjih pastirjev od diapozitivih in z zbirko študijskega materiala. Praktičen prikaz biologije in ekologije kačjih pastirjev ter določevanja vrst. Predstavitev ideje za delo z učenci v pedagoškem procesu, ideje in navodila za izdelavo raziskovalnih nalog na temo kačji pastirji.

PROJEKT 4: STROKOVNA POMOČ IN MENTORSTVO S PODROČJA PROUČEVANJA KAČJIH PASTIRJEV (ODONATA) IN NARAVOVARSTVA VODNIH BIOTOPOV

Vodja projekta/sodelavci:

Matjaž Bedjanič, Urban Črvek, Mladen Kotarac, Alja Pirnat, Marko Sameja in Ali Šalamun.

Časovni termini, v katerih dejavnosti potekajo:

Po dogovoru.

Ciljne skupine, ki so jim dejavnosti namenjene:

Profesorji in učitelji biologije, študentje, dijaki, učenci, zainteresirana javnost.

Vsebinsko področje:

Kačji pastirji, naravovarstvo.

Kratek opis projekta/dejavnosti:

Mentorstvo na mladinskih raziskovalnih taborih za področje biologije in naravovarstva.

Mentorstvo pri raziskovalnih nalogah na osnovnih in srednjih šolah.

Strokovna predavanja na temo varovanja vodnih biotopov s poudarkom na kačjih pastirjih za zainteresirano javnost (šole, lokalne skupnosti, nevladne organizacije)

Opombe:

Zaželeno je sodelovanje s sorodnimi nevladnimi organizacijami.

*PROJEKT 5: BLOŠKA PLANOTA

(*) Projekt *Bloška Planota* je v zborniku: "Dejavnosti nevladnih organizacij na področju okoljskega izobraževanja", predstavljen v okviru društva *Societas herpetologica slovenica* (projekt št. 3). Priznati je treba, da je projekt zgledno predstavljen, preseneča le njegova uvrstitev med projekte prej omenjenega društva. Res je, da Slovensko odonatološko društvo in *Societas herpetologica slovenica* v projektu sodelujeta, po drugi strani pa je res tudi, da so glavne dejavnosti že od samega začetka koordinirane s strani Slovenskega odonatološkega društva, ki je v projekt vložilo idejo ter tudi največ energije. Za nameček naše društvo v tekstu sploh ni omenjeno! Ob tem velja dodati, da akcija oz. projekt *Kal*, v katerem društvu prav tako sodelujeta, vodi pa ga *Societas herpetologica slovenica*, iz neznanih vzrokov žal sploh ni bila predstavljena. Da ne bo pomote; sodelovanje med društvoma je sicer zgledno in zelo plodno, določenih stvari pa se vendarle ne gre lotevati preveč po domače... (op. ured.)

Vodja projekta/sodelavci:

Mladen Kotarac in Katja Pobiljšaj (?)

Časovni termini, v katerih dejavnosti potekajo:

Leto 1997.

Ciljne skupine, ki so jim dejavnosti namenjene:

Lokalna skupnost na Bloški Planoti z okolico, širša slovenska javnost.

Vsebinsko področje:

Zavarovanje in ohranitev Bloške Planote kot območja s posebnim naravovarstvenim pomenom ter predlog vključitve v Notranjski regijski park.

Kratek opis projekta/dejavnosti:

Bloška Planota je največje strnjeno območje nizkega barja v Sloveniji. Barja sodijo med najbolj ogrožene tipe vlažnih biotopov nasplah, zato ima ohranitev in zavarovanje le-teh velik pomen za biotsko raznolikost (biodiverzitetu)

Slovenije. Hkrati je Bloška Planota biotop mnogih ogroženih živalskih in rastlinskih vrst v evropskem in ne samo slovenskem merilu.

Namen našega projekta je izdaja knjižice o Bloški Planoti in njenih naravnih znamenitostih ter predlog smernic za ohranitev tega pomembnega naravovarstvenega območja. Knjižica bo namenjena predvsem informiranju lokalne skupnosti in bo razdeljena vsem gospodinjstvom na Bloški Planoti. Na ta način bi radi dvignili naravovarstveno zavest domačinov, tako da bodo sami lahko z malo truda veliko prispevali k ohranitvi tega območja.

V okviru projekta bomo imeli predavanja na to temo, podali pa bomo tudi strokovne podlage za vključitev Bloške Planote v Notranjski regijski park.

Pri projektu bo sodelovalo več strokovnjakov za posamezne živalske in rastlinske skupine. Pri informiranju in popularizaciji problema v lokalni in širši javnosti bomo sodelovali z lokalnimi nevladnimi organizacijami in REC-om.

Opombe:

K projektu so vabljeni vse zainteresirane nevladne organizacije in posamezniki.

KAČJI PASTIRJI V LJUDSKEM IZROČILU

Pazi, pičil te bo! Gotovo je kje v bližini kača! Ali so kačji pastirji strupeni?... Prav zanimivo je, da ljudje povsod po Sloveniji ob pogledu na kačjega pastirja takoj pomislijo na kačo; navsezadnje se na to navezujejo tudi imena kačji pastir, kačji hlapec, modrasov hlapec... Gotovo je že vsak od nas slišal kaj podobnega. Žal pa precej slišaneja kaj kmalu pozabimo.

Da bodo podobna opažanja, ljudski reki in imena, skratka karkoli v zvezi z kačjimi pastirji v ljudskem izročilu, ostala zbrana, jih prosim pošljite na naslov: **Dr. Boštjan Kiauta, Murnikova 5, 1000 Ljubljana**. Zaželen je opis "dogodka", kraj v Sloveniji...

Več o povezavi imen kačjih pastirjev s kačami, širom po Evropi, lahko najdete tudi v *Odonatological Abstracts* No. 10630 (*Odonatologica* 25(2): 218-219).

KAČJI PASTIR

Lily Novy

Kakšen si pa, kačji pastir,
kačji pastir,
kačji pastir?
Kačji pastir si, a črede nikjer,
črede nikoder nikjer!

Kačji pastir pa je mignil tako,
mignil tako,
mignil tako:
Tiho, da kač iz grmovja ne bo!

Lotil se čuden me,
hladen je strah,
hladen je strah.
Kaj, če planila bi kača na mah,
vame se vrgla na mah?

Stekla domov sem, prišel je večer,
pozen večer,
pozen večer.
V sen mi je švignil nemiren pastir,
švignil mi kačji pastir.

1996. Iz Berila 3 (za 3. razred OŠ), Založba Mladinska knjiga, Ljubljana,

(P.P.)

INTERNET - IZOBRAŽEVALNI TEČAJ

V organizaciji RIDMC-ja (Retina; informacijski, dokumentacijski in medijski center), smo se člani Slovenskega odonatološkega društva udeležili izobraževalnega tečaja, na katerem smo se spoznali z možnostmi, ki jih lahko nudi elektronska povezava z Internetom. Namen tečaja je bil predvsem pomagati nevladnim organizacijam do lažjega in učinkovitejšega komuniciranja in povezovanja, ki ga omogoča Internet.

Naučili smo se uporabljati elektronsko pošto, www (world wide web) in oblikovati domače strani, predvsem z vidika sodelovanja med nevladnimi (okoljsko usmerjenimi) organizacijami. RIDMC je bil namreč ustanovljen prav z namenom, nevladnim organizacijam omogočiti dostop do Interneta in jim nuditi tehnično podporo pri povezovanju in pripravi domačih strani.

Obstaja želja, da bi se vse "sorodne" nevladne organizacije preko lokalne mreže (LAN) tesneje povezale, tako bi bil pretok informacij hitrejši, kar bi pripomoglo k večji učinkovitosti delovanja vseh organizacij in enotnejši nastop ob aktualnih problemih "proti" vladnim organizacijam.

Celoten projekt poteka v sodelovanju z REC-om (Regional Environmental Center).

(U.Č.)

KAČJI PASTIRJI NA INTERNETU

Ob silovitem razvoju svetovnega računalniškega omrežja je seveda povsem jasno, da so tam prisotni tudi kačji pastirji. Prvi prispevek v tej rubriki tako ponuja pregled stanja in nekaj najzanimivejših naslovov.

DOMAČA STRAN SLOVENSKEGA ODONATOLOŠKEGA DRUŠTVA:

<http://www2.arnes.si/~mbsodonad1/index.html>

Vsak član pozna naslov seveda na pamet in je na tekočem, kaj se na naši strani dogaja...

SPLETNE STRANI, KI VSEBUJEJO KAZALCE NA STRANI S KAČJIMI PASTIRJI:

<http://www.capecod.net/~bnikula/on4.htm>

Verjetno najpopolnejša zbirka naslovov s področja odonatologije v Spletu. Obnovljena približno na vsakih 10 dni.

<http://www.afn.org/~iori/>

Odonata Information Network - Informacijska mreža o kačjih pastirjih, ki jo ureja Bill Mauffray z I.O.R.I. (kazalci na dogodke, organizacije, spletne strani,

<http://www.afn.org/~iori/oinemail.html>

Seznam elektronskih naslovov odonatologov (trenutno približno 150) v svetu, razdeljen po posameznih celinah. Obnovljen približno vsakih 10 dni.

POSAMEZNE STRANI, KI JIH PRIPOROČAMO V OGLED:

<http://www.our-town.com/dragonfly/>

Zbirka fotografij kačjih pastirjev, narejena s pomočjo skenerja.

<http://members.aol.com/Petalura/sgspo.htm>

SGSPO - Specialist Group for Systematic and Phylogenetic Odonatology.

<http://www.mayahyo-hs.chuo.kobe.jp/~aoki/whisdrgn.html>

Kačji pastirji v deželi vzhajajočega sonca...

(M.K.)

KAČJI PASTIRJI V INDIJANSKIH ZGODBAH

Naslov je lahko zavajajoč, kot sam naslov knjige, Indijanske zgodbe, ki je v prevodu Tomaža Šalamuna izšla pri Mladinski knjigi leta 1978. (Žal mi izvirni naslov, ne leto objave nista znana). V njej namreč avtor, španski antropolog in pisatelj Jaime de Angulo ni zbral zgodb in legend kalifornijskih indijancev, med katerimi je preživel dobršen del življenja. Je plod njegove domišljije, zgodba o družini in potovanju iz časa, ko se ljudje in živali niso tako razlikovali kot se dandanes, kot pravi v predgovoru Carl Camer. Vendar

pa je vanjo vpletel indijansko folkloro, njihove zgodbe in šale, svečane obrede, šale in lovska doživetja.

Med šamanovimi pesmi, pesmi moči, ki jih stari mož Kojot uči dečka Lisjaka, je tudi ta:

Kačji pastir je prišel k meni,
prinesel mi je novice od doma.
Ležim popoldne,
proti goram gledam.

Carl Carmer pa v predgovoru pravi, da bodo lahko bralci: "...izluščili ...veliko celo iz njegovih najpreprostejših verzov," kot primer pa ponuja prav to, malce preoblikovano pesem.

Kačji pastir me je obiskal
z novicami od doma,
zleknjen v popoldanski senci
se oziram proti hribom.

(A.Š)

PRAVNI RED NA PODROČJU VARSTVA NARAVE

Dr. Franc Potočnik, svetovalec na Ministrstvu za okolje in prostor, se je prijazno odzval povabilu in nam v pričujočem prispevku podaja pregled okoljevarstvene in naravovarstvene zakonodaje v Sloveniji. Čeprav se nas večina ob pogledu na številne člene, akte in zakone najprej le namrdne (češ, kaj bi to nam...), pa ne moremo mimo dejstva, da je postalo poznavanje pravnega reda na področju varstva okolja in narave (dobesedno od ločila do ločila), nujno potrebno za vsakršno resnejše delo na tej problematiki. Osnovna informacija je torej na mizi pred vami; tistim, ki se vam je ob prebiranju prispevka morda porodilo kakšno vprašanje ali pa bi bili radi še bolje informirani svetujem, da se obrnejo kar naravnost na domačo stran vladnega strežnika na medmrežju.

V naslednji številki *Erjavecje* se bomo podrobneje seznanili z **Uredbo o zavarovanju ogroženih živalskih vrst**, v kateri lahko najdemo omenjene seveda tudi kačje pastirje...

OPOMBA: originalni tekst je precej prečiščen in je usmerjen k temu, kar pravi naslov (zaradi pomanjkanja prostora je bilo žal potrebno pripravljene tekst (cca. 25 strani) še precej skrajšati, tako da vsebuje le tematske sklope, ki se navezujejo na živalstvo, rastlinstvo in življenske prostore...(op. ured.)). Številna varovalna in razvojna določila so še v drugih sektorskih zakonih in podzakonskih aktih, predvsem predpisih s področja kmetijstva, gozdarstva, lovstva in še zlasti ribištva...

Datum zadnjega ažuriranja: Ur.l.RS, št. 77/96; 07. 01. 1997

NASVET: zaradi naglih in izdatnih sprememb v slovenskem pravnem sistemu je **OBVEZNO** redno pregledovanje Uradnega lista za naprej (od stanja zadnjega ažuriranja dalje). Od letnika 1996 je Uradni list RS na voljo tudi na CD romu.

OSNOVNI VIRI:

SLOVENSKI PRAVNI REGISTER 1994, 1995 (Bonex)

ISBN 961-6019-03-1

OPOMBA: ažuriranje z enomesečno zamudo

IUS SOFTWARE verzija 2,0 in

IUS Sistem verzija 1.0

IUS SOFTWARE d.o.o., Ljubljana

Službene novine Kraljevine SHS

Uradni list FLRJ

Uradni list SFRJ

Uradni list SRS

Uradni list Republike Slovenije

ZAKON O ORGANIZACIJI IN DELOVNEM PODROČJU MINISTRSTEV

Ur.l.RS, št 71/94, z dne 18. 11. 1994, str. 3975-3982

OPOMBA 1: Vsebina: I. Splošne določbe (1-2. člen); II. Delovna področja (3-17. člen); III. Prehodne in končne določbe (18-29. člen)

...11. člen

Ministrstvo za okolje in prostor opravlja zadeve, ki se nanašajo na varstvo okolja in narave; na vode in vodno gospodarstvo; na geološke, seizmološke, meteorološke in druge geofizikalne pojave oziroma naravne pojave; na prostorsko planiranje, posege v prostor, na graditev objektov ter na premoženjskopravne zadeve v zvezi z nepremičninami; na jedrsko varnost; na stanovanjske zadeve; na geodezijo in georientirane informacijske sisteme ter na inšpekcijsko nadzorstvo na teh področjih.

Uprava Republike Slovenije za varstvo narave opravlja upravne naloge, ki se nanašajo na celovito varstvo okolja, naravnih dobrin, vrednot in dediščine, varstvo voda, zraka, tal, flore, favne in na ravnanje z odpadki; na presojo vplivov na okolje; na javne službe varstva okolja in varstva naravnih dobrin, na strokovne podlage za financiranje ter ukrepe varstva okolja; na vodenje informacijskega sistema ter strokovne naloge za ekološko razvojni sklad; na vodni režim, vodnogospodarske ureditve in druge posege v vodo; na strategijo varstva okolja in vodnogospodarskega načrtovanja; na investicijsko načrtovanje in gradnjo ter vzdrževanje in gospodarjenje z vodami ter vodnogospodarskimi objekti in napravami; na javne službe urejanja voda ter podeljevanje koncesij za rabo voda in na odpravo posledic naravnih in drugih nesreč...

...Urad Republike Slovenije za prostorsko planiranje opravlja strokovne in z njimi povezane upravne naloge, ki se nanašajo na prostorsko planiranje, urbanistično in krajinsko načrtovanje ter na izhodišča za urejanje prostora; na pripravo prostorskega plana Slovenije, regionalnih komponent plana in detaljne plane (prostorske izvedbene akte) infrastrukturnih objektov regionalnega in republiškega pomena; na rabo prostora in gospodarjenje z njim; na nadzorstvo nad pripravo prostorskih planov lokalnih skupnosti ter na prostorski informacijski sistem.

Geodetska uprava Republike Slovenije pripravlja standarde za izmero topografije, hidrografije, mej, komunalnih objektov in naprav, prometnic, standarde za izmero za potrebe kartografskih in prostorskih informacijskih sistemov ter standarde, ki omogočajo povezovanje geodetskih podatkov in evidenc; opravlja upravne in strokovne zadeve, ki se nanašajo na osnovni geodetski sistem, na geodetska dela v zvezi z državno mejo in evidenco o državni meji, na državne karte, na zemljiški kataster in kataster zgradb, na register prostorskih enot z evidenco hišnih števil, na evidenco zemljepisnih imen, na geodetska dela pri komasaciji in melioraciji zemljišč ter na izdajanje in uporabo podatkov uradnih geodetskih evidenc...

...Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor nadzoruje izvrševanje zakonov, drugih predpisov in splošnih aktov, ki urejajo varstvo okolja in narave ter ekološki nadzor na državni meji; vodni režim, urejanje voda in gospodarjenje z njimi; področje urejanja prostora in naselij ter posege v prostor in graditev objektov; stanovanjske zadeve; na področje geodetske varnosti.

OKOLJEVARSTVO IN NARAVOVARSTVO:

ZAKON O VARSTVU OKOLJA

Ur.l.RS, št. 32-1351/93, z dne 17. 06. 1993, str. 1750-1769 in 1-5/96, str. 5 (spremembe in dopolnitve):

Vsebina: I. Temeljne določbe: 1. Splošne določbe (1-5. člen), 2. Temeljna načela (6-15. člen); II. Varstvo naravnih dobrin: 1. Splošne določbe (16-20. člen), 2. Koncesije na naravnih dobrinah (21-24. člen); III. Javne službe varstva okolja (25-26. člen), 3. Omejitve, zapovedi in prepovedi (34-40. člen), 4. Pooblaščenec za varstvo okolja in ekološko knjigovodstvo (41-42. člen), 5. Spodbude (43-44. člen); V. Raziskovanje, programiranje in planiranje na področju varstva okolja: 1. Raziskovanje (45-46. člen), 2. Programiranje (47-50. člen), 3. Planiranje (51-53. člen), 4. Celovita presoja vplivov na okolje (54. člen); VI. Posegi v okolje in sanacija: 1. Presoja vplivov na okolje (55-63. člen), 2. Sanacijski programi (64-66. člen); VII. Spremljanje stanja in informacije o okolju: 1. Spremljanje stanja okolja (67-72. člen), 2. Informacijski sistem varstva okolja (73-74. člen), 3. Poročilo o stanju okolja (75-76. člen); VIII. Financiranje varstva okolja: 1. Stroški povzročitelja obremenitve okolja (77-80. člen), 2. Olajšave in spodbude (81. člen), 3. Javni stroški varstva okolja (82-83. člen), 4. Skladi (84-89. člen); IX. Svet za varstvo okolja (90-91. člen); X. Naloge uprave (Zbornica izvajalcev) (99. člen); XII. Kazenske določbe (100. člen); XIII. Prehodne in končne določbe (101-112. člen).

UREDBA o zavarovanju samoniklih gliv

Ur.l.RS, št. 38/94, z dne 30. 06. 1994, str. 2487-2489 in 44-2158/95, str. 3502
OPOMBA: na podlagi prvega odstavka 29. člena ZVO (Ur.l.RS, št. 32/93)

ZAKON O NARAVNI IN KULTURNI DEDIŠČINI

Ur.l.SRS, št. 1-3/81, 42-1875/86 in Ur.l.RS, št. 26-1345/92

OPOMBA 1: Vsebina: I. Temeljne določbe (1-14. člen); II. Kulturni in zgodovinski spomeniki ter naravne znamenitosti (15-17. člen), a) Razglasitev za kulturni ali zgodovinski spomenik ali naravno znamenitost (18-30. člen), b) Dolžnosti, odgovornosti in pravice imetnikov spomenikov ali znamenitosti (31-50. člen), c) Druge določbe o varstvu spomenikov ali znamenitosti (51-56. člen), č) Posebne določbe o varstvu arhivskega gradiva (57-69. člen); III. Strokovne organizacije (70-81. člen), a) Organizacije za varstvo naravne in kulturne dediščine (82-86. člen), b) Muzeji (87-93. člen), c) Arhivi (94-102. člen); IV. Kazenske določbe (103-108. člen); V. Prehodne in končne določbe (109-113. člen)

ODLOK o zavarovanju redkih ali ogroženih rastlinskih vrst

Ur.l.SRS, št. 15-655/76

UREDBA o zavarovanju ogroženih živalskih vrst

Ur.l.RS, št. 57-2094/93 in št. 61-2401/93

ODREDBA o začasni razglasitvi Škocjanskega zatoka za naravno znamenitost

Ur.l.RS, št. 69-2477/94, 1-15/96 in 77/96 (podaljšana zaščita do 31. 12. 1997)

PRAVILNIK o vodenju registra in zbirnega registra naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov

Ur.l.SRS, št. 10-520/82

PRAVILNIK o obliki in namestitvi oznak nepremičnih spomenikov in znamenitosti

Ur.l.SRS, št. 33-1381/85

MEDNARODNO PRAVO:

Mednarodni sporazumi o varstvu okolja (izbrani so predvsem tisti, ki se navezujejo na živali in rastline, oz. njihova bivališča), ki veljajo v Republiki Sloveniji:

OPOMBA: "Obvestilo ministrstva" = Ministrstvo za zunanje zadeve

Mednarodna KONVENCIJA o varstvu ptic

Ur.l.SFRJ, št. 6-55/73, str. 97, z dne 08. 02. 1973

OPOMBA: sprejeta v Parizu 18. 10. 1950, velja od 16. 02. 1973

KONVENCIJA o močvirjih, ki so mednarodnega pomena, zlasti kot prebivališče močvirskih ptic ("Ramsarska konvencija")

Ur.l.SFRJ, mednarodne pogodbe, št. 9-83/77, z dne 01. 01. 1977, str. 675

OPOMBA 1: velja od 11. 10. 1977. Podpisano v Ramsarju; dne 02. 02. 1971.

Datum veljavnosti je datum veljavnosti ratifikacijskega akta; predpis velja v Republiki Sloveniji na podlagi Akta o notifikaciji nasledstva glede konvencij UNESCO, mednarodnih večstranskih pogodb o zračnem prometu, konvencij Mednarodne organizacije dela; Ur.l.RS, mednarodne pogodbe, št. 15-86/92, str. 194 (točka A.5.) (Ur.l.RS, št. 54/92), z dne 13. 11. 1992 in Obvestilo Ministrstva, Ur.l.RS, mednarodne pogodbe, št. 2/93, str. 17 (točka 6.) (Ur.l.RS, št. 7/93).

OPOMBA 2: Republika Slovenija je vključila v seznam močvirij, ki so mednarodnega pomena, Sečoveljske soline

Mednarodna KONVENCIJA o varstvu rastlin (revidirano besedilo)

Ur.l.SFRJ, mednarodne pogodbe, št. 1-11/85, z dne 08. 01. 1985, str. 42

OPOMBA: Velja od 13. 06. 1983. Sprejeto v Rimu, novembra 1979, besedilo je revidirano

DEKLARACIJA o spoštovanju temeljnih konvencij Sveta Evrope

Ur.l.RS, št. 45-2132/90, str. 2058, z dne 14. 12. 1990

OPOMBA: Velja od 14. 12. 1990

DEKLARACIJA o sodelovanju Slovenije s Svetom Evrope pri Evropskem letu varstva narave 1995

Ur.l.RS, št. 7-451/95, str. 720, z dne 04. 02. 1995

OPOMBA: Velja od 04. 02. 1995

ZAKON o ratifikaciji konvencije o varstvu Alp (Alpske konvencije)

Ur.l. RS, mednarodne pogodbe, št. 5-24/95, str. 93, z dne 27. 01. 1995 (Ur.l.RS, št. 19/95)

OPOMBA: Velja od 01. 04. 1995. Sklenjeno v Salzburgu, dne 07. 11. 1995. Podpisnice konvencije so: Republika Avstrija, Republika Francija, Republika Italija, Republika Slovenija, Kneževina Liechtenstein, Zvezna republika Nemčija, Švicarska konfederacija in Evropska gospodarska skupnost.

KONVENCIJA o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine

Ur.l.SFRJ, št. 56-947/74, str. 1771

OPOMBA 1: podpisana v Parizu, 23. 11. 1972

OPOMBA 2: Predpis velja v Republiki Sloveniji na podlagi Akta o notifikaciji nasledstva..., Ur.l.RS, mednarodne pogodbe, št. 15-86/92, str. 194 (točka A.10) (Ur.l.RS, št. 54/92) in Obvestilo Ministrstva, Ur.l.RS, mednarodne pogodbe, št. 2/93, str. 18, (točka 6.) (Ur.l.RS, št. 7/93)

OPOMBA 3: V seznam svetovne naravne in kulturne dediščine so vpisane Škocjanske jame.

ZAKON o ratifikaciji Konvencije o biološki raznovrstnosti (Rio de Janeiro 1992)

UNESCO/UNEP

Ur.l.RS, Mednarodne pogodbe, št. 7-29/96, z dne 07. 06. 1996, str. 109-131 (Ur.l.RS, št. 30/96)

of 21. May 1

Council Directive 92/43/EEC 1992 on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora

(OJ L 176, 22. 07. 1993, pp. 7-50)

NEPODPISANE KRITIČNE POGODBE, NEPOZNAN STATUS:

KONVENCIJA o mednarodni trgovini z ogroženimi vrstami samonikle favne in flore (CITES, Washington 1973)

Nepodpisano, potrdila za lovne in ribolovne vrste Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ostale: Ministrstvo za okolje in prostor

KONVENCIJA o varstvu evropske flore, favne in naravnih habitatov (Bern 1979)

Svet Evrope

Nepodpisano

KONVENCIJA o varstvu migratornih vrst živali (Bonn 1979)

UNESCO

Nepodpisano

OPOMBA: Da ta konvencija pri nas ni podpisana, je irelevantno, saj so vse migratorne vrste živali, ki jih ščiti pri nas smiselno že zavarovane z:

UREDBO o zavarovanju ogroženih živalskih vrst

Ur.l.RS, št. 57-2094/93 in št. 61-2401/93 (op. avt.)

DODATEK K GRADIVU ZA ODONATOLOŠKO BIBLIOGRAFIJO SLOVENIJE III.

Pod tem imenom bodo tudi v prihodnje v *Erjavecii* zbrani naslovi odonatološke literature, ki je izšla po objavi Gradiva za odonatološko bibliografijo Slovenije (KIAUTA, B., 1994. *Exuviae* 1/1: 9-15). Ob tej priložnosti vas najlepše naprošam za kopije vsakršnih objavljenih notic, sestavkov ali člankov, ki vsebujejo favnistične podatke za ozemlje Slovenije ali se kako drugače dotikajo kačjih pastirjev na naslov: **Matjaž Bedjanič, Fram 117/a, SI-2313 Fram.**

151. **BEDJANIČ, M., 1996.** Ogroženost favne kačjih pastirjev (Odonata). V: J. Gregori, A. Martinčič, K. Tarman, O. Urbanc-Berčič, D. Tome & M. Zupančič (ured.), str. 278-284, Narava Slovenije, stanje in perspektive, Društvo ekologov Slovenije, Ljubljana.

152. GORB, S. N., 1996. Design of Insect Unguitractor Apparatus. *Journal of Morphology* 230: 219-230.
153. HREN, A. & M. KLUN, 1996. *Prispevek k poznavanju kačjih pastirjev (Odonata) na ribniško - kočevskem območju*. Raziskovalna naloga, Gimnazija Kočevje, Kočevje. 41 str.
154. JAVORŠEK, M., 1996. Slovene translation of the "Aka - tombo" ("Red dragonflies") song of Rofu Miki. *Notul. odonatol.* 4(8): 130-131.
155. KIAUTA, B., 1959. *Prispevek k poznavanju odonatne favne Slovenije*. Diplomsko delo, Ljubljana. 16 str., 2 tab.
156. (KOTARAC, M.) Z. L.-D., 1995. V Beli Krajini našli novo vrsto kačjega pastirja. *Delo* 36 (27.julij): 4.
157. KOTARAC, M., 1996. *Poročilo o raziskavah favne kačjih pastirjev (Odonata) na Pohorju - II*. Elaborat za Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Maribor, Maribor. 5str.
158. KOTARAC, M., 1997. *Inventarizacija flore, favne in vegetacije in izdelava poročila za potrebe Poročila o vplivih na okolje na območju zadrževalnika Drtijiščica na odseku AC Blagovica-Šentjakob, Kačji pastirji (Odonata), Vmesno poročilo*. Elaborat za Prirodoslovni muzej Slovenije, Ljubljana, Miklavž na Dravskem polju. 8 str.
159. PIRNAT, A., 1996. Kačji pastirji Ljubljanskega Barja (Vabilo k sodelovanju). *Erjavecija* 2: 6-7.
160. PIRNAT, A., 1996. Hitri lepotci - Poročilo odonatološke skupine. V: I. Šinkovec (ured.), Ekološki raziskovalni tabor "Gora 96", str. 14-17, Zveza prijateljev mladine Ajdovščina, Ajdovščina.
161. POBOLJŠAJ, K., D. ŠERE, M. KOTARAC & A. SOVINC, 1996. *Inventarizacija favne dvoživk (Amphibia), ptičev (Aves) in kačjih pastirjev (Odonata) ter ureditveni pogoji pri izvedbi zasipanja gramoznice B v Bizoviku*. Prirodoslovni muzej Slovenije, Ljubljana. 24 str.
162. SCHNEIDER - JACOBY, M., 1996. *Drau und Mur, Leben durch Flußdinamik*. Naturerbe Verlag, Überlingen: 94-97.

(M.B.)